

Komentaras

2013 02 28

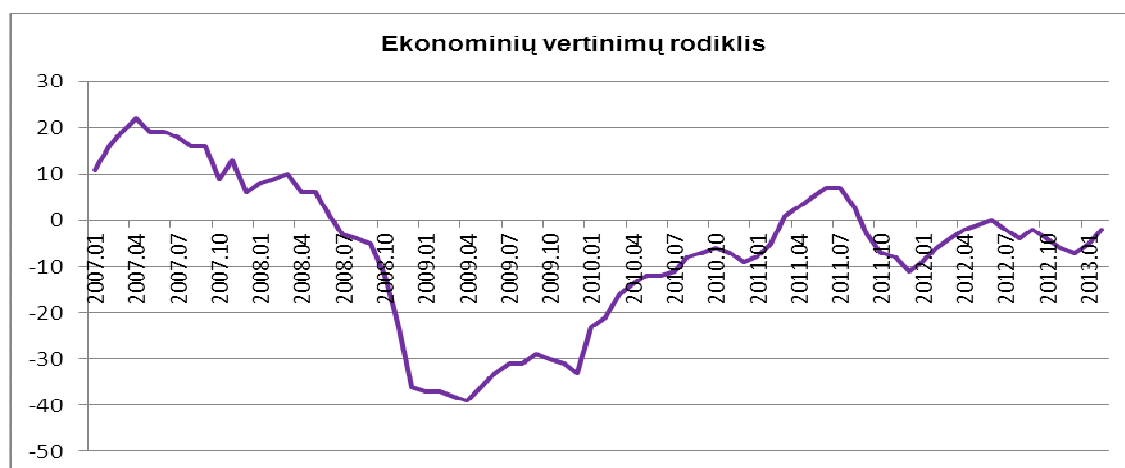
Artėjant pavasariui verslo optimizmas auga

Paskutinė žiemos diena blogų statistinių siurprizų nepateikė. Priešingai, papildyti statistiniai duomenys neženkliai pagerino metinį šalies bendrojo vidaus produkto augimo ketvirtąjį ketvirtį iki 4,1 proc., tad Lietuva pagal praėjusių metų plėtros spartą (3,6 proc.) išlieka tarp ES flagmanų.

Pradžiugino ir tai, kad dauguma verslininkų kilstelėjo lūkesčius – šviesesnes nei metų pradžioje perspektyvas pažymėjo beveik visų sričių (išskyrus paslaugų sferos) darbdaviai. Panašaus sezoninio pagerėjimo ir laukėme, tačiau per metus pasitikėjimo rodiklių pokyčiai kiek nuvylė – suprastėjo mažmeninės prekybos vertinimas. Pastaroji nerodė ypatingos pažangos ir metų pradžioje: mažmeninės prekybos, išskyrus variklinių transporto priemonių prekybą bei remontą, įmonių apyvarta sausį padidėjo vos 1,9 proc. (pašalinus darbo dienų skaičiaus įtaką). Vasario mėn., vadovų vertinimais, mažmeninės prekybos apyvarta išliko panaši, tad vidaus paklausa išlieka silpna.

Dėl miglotų eksporto galimybių darbdaviai vis dar labai vangiai didina apskukas, o lėtai sprendžiamos fundamentalios euro zonos problemos ženkliai apkarpo verslininkų užmojus rizikuoti investicijomis ir plėstis sparčiau. Didžioji dauguma vadovų šiemet neketina kurti naujų darbo vietų, atsargiai yra vertinamos ir eksporto perspektyvos pramonėje. Politiniai nesutarimai euro zonos viduje ir Italijos rinkiminis akibrokštas vėl išjudino finansų rinkas ir įpūtė nepasitikėjimo, gerokai apsunkdamas euro įvedimo komunikaciją Lietuvoje.

Tikėtina, kad pagrindinių Lietuvos eksporto partnerių plėtra šiais metais bus kiek stabilesnė nei pernai ir tai padės Lietuvos eksportuotojams it toliau aktyviai veržtis į užsienio rinkas. Tačiau atsargumo vertinant ekonominę situaciją Lietuvoje ir, ypačiai, euro zonoje netrūksta. Deja, ekonominė realybė kol kas geresnių lūkesčių nepatvirtina, o rizikos faktorių yra daug. Vidaus vartojimo pagyvėjimas išlieka vangus, užsienio investicijų srautas nuseko, įmonių investicijų spurto nematyti. Todėl Lietuvos ūkio augimo prognozės 2013 m. kol kas negeriname, nors atidžiai stebime, kaupiame teigiamus veiksnius ir tikimės, kad kovą-balandį optimizmo taupyklę papildys į teigiamą teritoriją po ilgos pertraukos sugrįžę verslo lūkesčiai.

Jekaterina Rojaka

Vyr. ekonomistė Baltijos šalims

Ekonominių tyrimų padalinio vadovė